

**Aftale om godtgørelsesordning for grønlandske kvinder omfattet af antikonceptionspraksis i Kalaallit Nunaat (spiralsagen) i perioden 1960-1991**

Stemmeaftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Alternativet, Aki-Matilda Høegh-Dam (N), Aaja Chemnitz (IA), Anna Falkenberg (SP) og Sjúrður Skaale (JF).

Regeringen ønsker at etablere en forsoningsfond, der kan give individuel økonomisk godtgørelse til grønlandske kvinder i spiralsagen og til andre grønlændere, som har været udsat for svigt og systematisk forskelsbehandling, fordi de er grønlændere.

Aftalepartierne finder, at antikonceptionsagen (spiralsagen) er et mørkt kapitel i Danmarks og Grønlands fælles historie. Det er et kapitel, der har haft store konsekvenser for de berørte grønlandske kvinder.

Aftalepartierne anerkender, at spiralsagen er kilde til både vrede og sorg for mange grønlændere og mange familier i Grønland. Og den har helt naturligt betydning for opfattelsen af Danmark og Rigsfællesskabet. Det er aftalepartiernes opfattelse, at disse kvinder skal have mulighed for økonomisk godtgørelse inden for rammerne af en forsoningsfond.

Aftalepartierne ønsker derfor at etablere en godtgørelsesordning, der skal give mulighed for at yde individuel økonomisk godtgørelse til de grønlandske kvinder, der har været omfattet af antikonceptionspraksis i Kalaallit Nunaat i perioden 1960-1991.

Der vil ved ansøgning om godtgørelse efter ordningen blive stillet krav, om at: 1) Kvinden har været bosiddende i Grønland i perioden mellem 1960-1991, 2) kvinden på tro og love erklærer efter bedste erindring at have fået antikonception i Grønland eller under et midlertidigt kost- eller efterskoleophold i Danmark uden samtykke eller viden i perioden 1960-1991, og 3) kvinden skal sandsynliggøre hændelsen, f.eks. via en troværdig beretning.

Aftalepartierne er enige om et godtgørelsesbeløb, uanset antikonceptionsmiddel, på 300.000 kr. per kvinde.

Ansøgninger om godtgørelse vil kunne indsendes til Patienterstatningen fra tidspunktet for fremsættelse af lovforslag i april 2026 og frem til den 1. juni 2028. Godtgørelsesordningen vil træde i kraft den 1. juni 2026, hvorefter indsendte godtgørelsesansøgninger vil blive behandlet.

Aftalepartierne er desuden enige om, at der skal udføres et opsøgende og rådgivende arbejde blandt kvinder, der kan være omfattet af godtgørelsesordningen, herunder er der behov for at bistå kvinderne med at indgive ansøgning og for terapeutisk bistand.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at der skal køre et særligt forløb for sagsøgerne i den verserende retssag, som betyder, at disse ikke skal ansøge om godtgørelse, men at Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil tilbyde at indgå forlig med et godtgørelsesbeløb på 300.000 kr. pr. berettiget kvinde, i henhold til kriterierne for godtgørelsesordningen.

Administrationsgrundlaget for ordningen er vedlagt aftalen som bilag.

Aftalen har karakter af en stemmeaftale, idet aftalepartierne er enige om, at stemme for det lovforslag, som skal udmønte aftalens indhold.